

STRATEGJIA NDËRSEKTORIALE E SIGURISË NË KOMUNITET
(2021- 2026)

PËRMBAJTJA

SHKURTIMET	3
PËRKUFIZIME	4
PJESA I - KONTEKSTI STRATEGJIK.....	5
1. Hyrja dhe qëllimi i dokumentit	5
2. Kuadri ligjor dhe institucional në fuqi.....	6
2.1 Kuadri ligjor	6
3. Arritjet, Analiza dhe Sfidat.....	7
3.1 Analiza	8
3.2 Sfidat	9
4. Vizioni dhe misioni i Strategjisë	9
4.1 Vizioni.....	9
4.2 Misioni	10
4.3 Parimet bazë të sigurisë në komunitet.....	10
PJESA II – QËLLIMI I POLTIKAVE DHE OBJEKTIVAT SPECIFIKË TË STRATEGJISË	11
POLITIKA 1 – RITJIA E PARAMETRAVE TË SIGURISË NË KOMUNITET	11
Objektivi specifik 1.1 Rritja e sigurisë në komunitet bazuar në vlerësimin e risqeve dhe proaktivitetin.....	12
Objektivi specifik 1.2 Evidentimi, parandalimi dhe trajtimi në kohë i problematikave të komunitetit dhe çështjeve të rëndësishme që cenojnë rendin dhe sigurinë në komunitet	14
Objektivi specifik1.3 - Rritja e efikasitetit të kontrollit të territorit	16
POLITIKA 2 – ANGAZHIMI DHE NDËRVEPRIMI ME KOMUNITETIN.....	19
Objektivi specifik 2.1 Përmirësimi i komunikimit me publikun.....	19
Objektivi specifik 2.2. Forcimi i bashkëpunimit me komunitetin nëpërmjet funksionimit të KVSP-ve	22

Objektivi specifik 2.3. Rritja e mbështetjes së Njësive të Vetëqeverisjes Vendore për sigurinë në komunitet.....	24
POLITIKA 3 - REFORMIMI I SHËRBIMIT POLICOR DHE RITJA E KAPACITETEVE PËR SIGURINË NË KOMUNITET	26
Objektivi specifik 3.1. Përmirësimi i strukturave në shërbim të komunitetit dhe krijimi i një strukture të posaçme të dedikuar për Policimin në Komunitet	26
Objektivi specifik 3.2. Përmirësimi i kushteve të punës, performancës dhe motivimit të punonjësve të policisë.....	29
PJESA III- ZBATIMI, PËRGJEGJËSIA E INSTITUCIONEVE, LLOGARIDHËNIA,.....	32
RAPORTIMI DHE MONITORIMI.....	32
3.1 PËRGJEGJËSIA E INSTITUCIONEVE.....	32
3.2 LLOGARIDHËNIA, RAPORTIMI DHE MONITORIMI.....	32
Llogaridhënia.....	32
Monitorimi periodik	33
Raportimi.....	33
Buxheti	33

SHKURTIMET

AMVV	Agjencia për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore
AKEP	Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare
AS	Akademia e Sigurisë
BE	Bashkimi Evropian
DPPSH	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit
DPK	Departamenti i Policisë Kriminale
DKM	Departamenti për Kufirin dhe Migracionin
DSHM	Departamenti për Shërbimet Mbështetëse
DMN	Departamenti i Marrëdhënieve Ndërkombëtare
DRAP	Drejtoria Rajonale e Arsimit Parauniversitar
DSP	Departamenti për Sigurinë Publike
DVP	Drejtoritë Vendore të Policisë
KVSP	Këshilli Vendor për Sigurinë Publike
MB	Ministria e Brendshme
PSH	Policia e Shtetit
MASR	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë
MIE	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
MSHMS	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
NSPK/SPZ	Ndihmës specialist i policimit në komunitet
PK	Policimi në komunitet
PP	Prokuroria e Përgjithshme
QEDH	Qendra për Ekstremizmin e Dhunshëm
SCPA	Mbështetja e Qeverisë Suedeze për MB/PSH për forcimin e Sigurisë në komunitet në Shqipëri
SKZHI	Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim
TIK	Teknologjia e informacionit dhe komunikimit
ZP	Zona Policore
ZVAP	Zyra Vendore e Arsimit Parauniversitar

PËRKUFIZIME

Me qëllim arritjen e një kuptimi sa më të mirë nga ana e lexuesve dhe përdoruesve të këtij dokumenti, termat¹e rëndësishëm sqarohen si më poshtë:

Policim në Komunitet: Siguria në komunitet (PK) është një filozofi, si dhe një strategji organizative e të vepruarit që fokusohet në krijimin e lidhjeve me komunitetin dhe i lejon policisë të punojë ngushtësisht me anëtarët e komunitetit, për të zgjidhur problemet e rendit dhe çështjet e sigurisë dhe për të përmirësuar cilësinë e jetës së gjithësecilit në komunitet.

Komunitet: Një bashkësi njerëzish që bashkëjetojnë në të njëjtën qendër banimi ose që kanë interesa të përbashkëta të të jetuarit, si puna, shoqëria, bashkëjetesa e gjerë, pa dallim etnie, race, feje, gjinie etj.

Policia e Shtetit: Shërbim publik që përgjigjet për ruajtjen e rendit dhe sigurisë publike, mbrojtjen e jetës, shëndetit, pronës publike dhe private, parandalimin dhe zbulimin e krimit, zvogëlimin e frikës dhe dhënien e ndihmës për publikun.

Partneritet Qeveri-Publik: Është bashkëpunimi ndërmjet institucioneve qeveritare, duke përfshirë edhe autoritetet e njësive të vetëqeverisjes vendore, ndërmarrjet e shërbimit, bizneset e ndryshme, OJF etj., të cilët punojnë së bashku dhe shkëmbejnë burimet dhe ekspertizën e tyre, me qëllim evidentimin e problemeve, vendosjen e prioriteteve dhe t'i zgjidhin këto probleme në mënyrë afatgjatë, duke luftuar shkaqet, si dhe pasojat.

Komunitet/Publik: Një term mjaft i gjerë që përshkruan bashkësi sociale të ndryshme nga zonat rurale tek qendrat urbane, lagjet, grupet etnike, grupet e biznesit, organizatat kombëtare dhe ndërkombëtare.

Llogaridhënie: Llogaridhënie e policisë është proces pune, ku strukturat shtetërore dhe pushteti vendor raporton për zbatimin e detyrave të saj, para strukturave eprore, strukturave e institucioneve të tjera dhe para publikut. Llogaridhënia tregon se veprimtaria e policisë është e hapur për vëzhgim nga një sërë institucionesh mbikëqyrëse, përfshi dhe publikun.

Parandalimi

Identifikimi i individëve ose komuniteteve në rrezik dhe ndërhyrja për të zvogëluar faktorët e rrezikut dhe /ose për të rritur faktorët mbrojtës.

¹OSBE-Praktika të mira për ndërtimin e partneritetit Polici – Publik.

Sjelljet anti shoqërore

Janë veprime që dëmtojnë mirëqenien e të tjerëve ose çdo lloj sjellje që shkel të drejtat themelore të një personi tjetër dhe çdo sjellje që konsiderohet përçarëse ndaj të tjerëve në shoqëri.

PJESA I - KONTEKSTI STRATEGJIK

1. Hyrja dhe qëllimi i dokumentit

Strategjia Ndërsektoriale e Sigurisë në Komunitet 2021 – 2026 vjen si një nevojë për rinovimin e Strategjisë së Rendit dhe Sigurisë Publike 2015-2020, dokumentit për Policimin në Komunitet 2018-2020, si dhe një sërë strategjish dhe plan veprimesh të ndryshme të lidhura me çështje të sigurisë në komunitet, të cilat kanë përfunduar ose përfundojnë në vitin 2020. Në kuadër të zhvillimit të vendit dhe agjendës zhvillimore drejt anëtarësimit në BE, është i nevojshëm ndërtimi i një koncepti të ri të shërbimeve të të gjithë aktorëve në lidhje me sigurinë, i cili synon që të krijojë një marrëdhënie të re ose të përforcojë përgjegjësitë aktuale të të gjithë aktorëve përkatës të tillë si organet e qeverisjes qendrore dhe vendore, institucionet ligjzbatuese, Policisë së Shtetit si dhe rolit të qytetarëve, komuniteteve, si dhe institucionet e tjera jo qeveritare, duke përfshirë organizatat jo qeveritare, forumet qytetare, bizneset, institucionet fetare, mediet etj.

Me fillimin dhe implementimin e procesit të decentralizimit, si dhe konceptit të sigurisë në komunitet, siguria publike tashmë ka pësuar një ridimensionim në mënyrën e ofrimit të shërbimeve ndaj qytetarit. Kjo qasje e re do të materializohet në Strategjinë e re Ndërsektoriale të Sigurisë në Komunitet, me anë të së cilës siguria në komunitet është përgjegjësi e të gjithë aktorëve përgjegjës në këtë fushë, që aplikohet në mënyrë demokratike dhe në përputhje me standardet dhe eksperiencat më të mira perëndimore.

Ky ridimensionim do të sjellë një gjithëpërfshirje të institucioneve në nivel qendror dhe vendor, të cilat kanë detyrimin ligjor për garantimin e sigurisë në komunitet. Në këtë mënyrë, siguria publike nuk do të jetë më kompetencë vetëm e Policisë së Shtetit, duke shfrytëzuar qasjen e deritanishme vertikale në garantimin e rendit dhe sigurisë, por ky koncept tashmë do të jetë më demokratik dhe në rrafshin horizontal, duke bërë bashkë të gjithë aktorët institucionalë qendrorë dhe vendorë.

Strategjia Ndërsektoriale e Sigurisë në Komunitet 2021-2026 do të fokusohet në 3 Politika (drejtime kryesore strategjike) si më poshtë:

- **Politika 1 – Rritja e parametrave të sigurisë në komunitet;**
- **Politika 2 – Angazhimi dhe ndërveprimi me komunitetin;**
- **Politika 3 – Reformimi i shërbimit Policor dhe rritja e kapaciteteve për policimin në komunitet.**

Strategjia identifikon qartë përparësitë nëpërmjet politikave dhe objektivave strategjike kombëtare dhe përshkruan parimet udhëzuese që do të mbështesin përpjekjet ndërsektoriale për të siguruar sigurinë e publikut.

Gjithashtu, kjo strategji siguron një organizim unifikues për të gjitha njësitë e qeverisjes dhe identifikon masa specifike për të drejtuar përparësitë tona kombëtare afatshkurtra për sigurinë e komunitetit dhe për të informuar procesin e alokimit të burimeve. Më e rëndësishmja, ajo krijon një themel për ndërtimin dhe nxitjen e mjedisit bashkëpunues në të cilin qeveria dhe qytetarët dhe komuniteti mund të kryejnë përgjegjësitë e tyre përkatëse të parandalimit dhe mbrojtjes në mënyrë më efektive.

2. Kuadri ligjor dhe institucional në fuqi

2.1 Kuadri Ligjor

Shqipëria ka një kuadër të plotë ligjor dhe nënligjor, si dhe një bazë të konsiderueshme dokumentesh strategjike që adresojnë çështjet e sigurië publike. Një nga prioritetet kryesore në Programin e Qeverisë Shqiptare dhe prioritetet e Ministrisë së Brendshme është forcimi i rendit dhe sigurisë publike, krijimi i kushteve për një jetë më të sigurt për qytetarët, si dhe forcimi i bashkëpunimit me qytetarët në këtë drejtim.

Në kuadër të çështjes së garantimit të sigurisë ka një kuadër të gjerë ligjor, si dhe janë miratuar ligje specifike, akte nënligjore, hartuar dokumente strategjike e programe, duke krijuar bazën e nevojshme rregullatore për këtë fushë, ndër të cilat përmendim si më poshtë:

- Dokumenti për Policimin në Komunitet dhe plani i veprimit 2018-2020, miratuar me urdhër të Ministrit të Brendshëm nr. 654, datë 10.12.2018;
- Programi i Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 632, datë 27.01.2020 për zbatimin e dokumentit të Policimit në Komunitet;
- Strategjia e Rendit Publik dhe Planit të Veprimit 2015–2020;
- Ligji nr. 108/2014, datë 31.07.2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar;
- Ligji nr.103/2014 datë 31.07.2014 “Strategjia e Sigurisë Kombëtare të Republikës së Shqipërisë”;
- Programi qeverisës për periudhën 2017-2021;
- Plani Kombëtar Kundër Kultivimit dhe Trafikimit të Kanabisit 2018 – 2020, miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave nr. 313, datë 31.05.2018;
- Strategjia Ndërsektoriale e luftës kundër krimit të organizuar, trafiqeve të paligjshme dhe terrorizmit 2013–2020” dhe plani i veprimit operacional;
- Strategjia Ndërsektoriale për decentralizimin dhe vetëqeverisjen vendore 2015-2020 (VKM nr.691, dt. 29.07.2015);
- Ligji nr. 139/2015 “Për vetëvetëqeverisjen vendore” dhe projektligji nr. 119/2014 “Për të Drejtën e Informimit”;
- Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI); Rekomandimet e KE-së;
- Strategjia Kombëtare për Sigurinë Rrugore 2011 – 2020, miratuar me VKM nr. 125, datë 23.02.2011;

- Ligji nr. 9669, datë 18.12.2006, “Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare”, i ndryshuar;
- Ligji nr. 18/2017 “Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës”;
- Ligji nr. 96/2017 “Për mbrojtjen e pakicave kombëtare në Republikën e Shqipërisë” etj.

2.2 Ndërlidhja me dokumentet e tjera strategjik

Programi Qeverisës 2017-2021

Lidhja me Prioritetet e Qeverisë - Rendi dhe Siguria Publike

Lidhja me PKIE dhe Legjislacionin e BE-së : Kapitulli 24 – Drejtësia, Liria dhe Siguria
Nënkapitulli: Bashkëpunimi policor dhe lufta kundër krimit të organizuar

Lidhje me OZHQ-të - Objektivat 3.6, 5.2, 5.3, 16.1, 16.2, 16.a.

Lidhja me SKZHI

Qeverisja e Mirë, Demokracia dhe Shteti i së Drejtës:

1. Ulja e sjelljeve anti-sociale dhe krimit të rrugës deri në 2020, kryesisht e veprave penale kundër pronës;
 2. Përmirësimi i cilësisë së ofrimit të shërbimeve dhe rritja e besimit të publikut;
 3. Përmirësimi i parametrave të sigurisë në rrugë deri në 2020, në përputhje me Vizionin Zero të BE-së;
 4. Rritja e standardeve të menaxhimit të burimeve njerëzore, e trajnimit, mjeteve të policisë, shërbimeve logjistike dhe monitorimit të buxhetit;
- Strategjia Kombëtare Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2014-2020.

3. Arritjet, Analiza dhe Sfidat

Situata e sigurisë dhe e rendit publik në vend është përmirësuar rrënjësisht në katër vitet e fundit. Shqipëria është sot një vend më i sigurt për të gjithë ata që jetojnë në territorin e saj, për jetët, bizneset dhe pronat e tyre, për investimet e huaja dhe turistët që e vizitojnë atë.

Reformimi i strukturave dhe funksionimit të Policisë së Shtetit, fokusuar në reformën e personelit, rritjen e bashkëpunimit operacional, shkëmbimin e shpejtë të informacionit policor, mbështetjes logjistike dhe aktiviteteve të ndërgjegjësimit të publikut, si dhe përmirësimet në drejtim të transparencës, lehtësimit të procedurave, digjitalizimit të shërbimeve të policisë, shërbimin ndaj qytetarit, si dhe trajtimin financiar, ekonomik dhe logjistik janë arritje të dukshme dhe të prekshme.

Në vitet e fundit, përmes një qasje më metodike ndaj policisë, policia po kërkon gjithnjë e më shumë një shpërndarje sa më racionale të përgjegjësive bazuar në një ekzaminim të hollësishëm të aspekteve të ndryshme të veprimtarisë së policisë. Me nisjen dhe implementimin e procesit të decentralizimit, si dhe konceptit të policimit në komunitet, siguria publike tashmë ka pësuar një ridimensionim në mënyrën e ofrimit të shërbimeve ndaj qytetarit, e cila tashmë do të synojë një përfshirje të institucioneve qendrore dhe vendore të cilat kanë detyrime për çështjet e rendit publik.

Shqipëria ka bërë përparim të mëtijshëm në përafrimin e legjislacionit të saj kombëtar për transportin rrugor me acquis të BE. Nevojiten më shumë përpjekje për të harmonizuar legjislacionin shqiptar për sistemet e menaxhimit të trafikut dhe sigurinë rrugore (përfshirë edukimin dhe zbatimin e sigurisë rrugore). Inspektimet dhe kontrollat pilot të sigurisë rrugore po zbatohen në rrjetin rrugor 'thelbësor', por këto duhet të shtrihen në të gjithë rrjetin. Qeveria deklaroi vitin 2020 si 'Viti i Sigurisë Rrugore'.²

3.1 Analiza

Vepra penale (armëmbajtje pa leje, ndërtime të paligjshme, vepra penale kundër punonjësve të policisë dhe autoriteteve të shtetit):

- Evidentuar gjithsej **7628** vepra të tjera penale, nga të cilat janë zbuluar **7324**, ose **96%** tyre. Në krahasim me 10-mujorin 2019 janë evidentuar **186** më pak ose **6.40%** vepra penale më pak.
- Evidentuar **3240** vepra penale për armëmbajtje pa leje, ndërtime të paligjshme, vepra penale kundër punonjësve të policisë dhe autoriteteve të shtetit janë zbuluar **3138** ose **96.85%** e tyre. Në krahasim me 10-mujorin 2019 ku janë evidentuar **3426** vepra penale për armëmbajtje pa leje, ndërtime të paligjshme, vepra penale kundër punonjësve të policisë dhe autoriteteve të shtetit, janë evidentuar **186** vepra më pak ose **5.4%** vepra penale më pak.

Vepra penale ndaj dhunës në familje

- Evidentuar gjithsej **1289** vepra penale, nga të cilat janë zbuluar **1289**, ose **100%** tyre. Në krahasim me 10-mujorin 2019 janë evidentuar **143** më shumë ose **12.48%** vepra penale më shumë.

Shkelje të rregullave të qarkullimit rrugor

- Evidentuar gjithsej **4433** vepra penale, nga të cilat janë zbuluar **4219**, ose **95.2%** e tyre. Në krahasim me të njëjtën periudhë të vitit të kaluar, rezultojnë: **283** vepra penale më pak ose **6.0%** vepra penale më pak.

Rendi dhe siguria publike

- Telefonata nga publiku gjithsej **541276** ose **104%** më shumë se e njëjta periudhë e vitit të kaluar.
- ✓ Indikator për vitin: **7%**
- ✓ Realizuar në masën **97%** ose **13.4 herë më shumë**.
- Në portalin “Komisariati Dixhital”, janë evidentuar **38852** njoftime nga publiku ose **3.9%** më shumë se e njëjta periudhë e vitit të kaluar.²
- ✓ Indikator për vitin: **7%**

² Albania 2020 Report Communication on EU Enlargement Policy

- ✓ Realizuar në masën **60%**
- Aksidente rrugore me pasoja të rënda **153** raste, ose **29** raste më pak ose **15.4%** më pak.
- ✓ Indikatori për vitin: **1,7%**
- ✓ Realizuar në masën **9** herë më pak.
- Për menaxhimin e aktiviteteve të ndryshme për sigurimin e rendit publik, janë kryer **6227** aktivitete/ shërbime/mbështetje, ose rreth **29.5%** më pak se e njëjta periudhë e vitit të kaluar.

3.2 Sfidat

Problemet të cilat ndikojnë në sigurinë në komunitet, që nga aktet kriminale në fushën e sigurisë në komunitet e deri tek problemet e funksionimit të mekanizmave relevant në këtë fushë, janë një ndër sfidat kryesore për shtetin dhe shoqërinë Shqiptare në përgjithësi.

Siguria dhe rendi publik mund të përmirësohen nëpërmjet:

- Parandalimit të veprave penale dhe krimeve të tjera, duke u udhëhequr nga filozofia e “policimit në komunitet”, përmes ndërveprimit të vazhdueshëm me komunitetin dhe organet e qeverisjes vendore;
- Sigurimit të ligjshmërisë në territor dhe një marrëdhënie e re me biznesin, komunitetin në tërësi dhe shoqërinë civile në funksion të garantimit të sigurisë së qytetarëve;
- Përmirësimit të menaxhimit të qarkullimit rrugor me synim minimizimin e aksidenteve; parandalimit dhe përballimit të situatave emergjente;
- Marrjes së përgjegjësisë dhe llogaridhënies së institucioneve përgjegjëse dhe koordinimit më të mirë të mekanizmave në nivel qendror dhe vendor si p.sh krijimi, forcimi dhe institucionalizimi i Këshillit Kombëtar të Sigurisë në Komunitet apo Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike, ridimensionimit të rolit të Prefektit për menaxhimin dhe koordinimin e kontrollit në territor dhe forcimit të bashkëpunimit me shoqërinë civile në nivel kombëtar dhe vendor.

Çështjet që lidhen me përgjegjësinë e ndarjes së informacionit dhe koordinimit me institucionet e tjera do të adresohen nëpërmjet forcimit të ligjit dhe përmirësimit të kapaciteteve institucionale, si dhe llogaridhënies.

4. Vizioni dhe misioni i Strategjisë

4.1 Vizioni

Për të munduruar një komunitet sa më të sigurt, nëpërmjet bashkëpunimit ndërmjet të gjithë aktorëve institucionalë në nivel qendror dhe vendor, publik dhe privat, bazuar në partneritet, profesionalizëm, komunikim, transparencë dhe respekt të vlerave thelbësore.

4.2 Misioni

Krijimi i një mjedisi sa më të sigurt për komunitetin për të mbrojtur jetën dhe pronën duke ofruar shërbime, në bashkëpunim të ngushtë me të gjithë aktorët në fushën e sigurisë, agjencitë e sigurisë publike, komunitetin si dhe subjekteve të tjera publike dhe private. Kjo strategji synon të mbrojë dhe t'i shërbejë kërkesave të qytetarëve për një jetesë më të qetë, të sigurt dhe me vlera demokratike për gjithë komunitetin.

Hartimi dhe zbatimi i politikave që synojnë sigurimin e rendit publik, duke i shërbyer interesit publik me paanësi dhe duke mundësuar krijimin e një komuniteti, ku të gjithë ndihen të sigurt në mjedisin ku jetojnë.

4.3 Parimet bazë të sigurisë në komunitet

- **Parimi i përgjegjesisë së ndërsjellë dhe bashkëpunimit** nënkupton që të gjithë aktorët e përfshirë në sigurinë në komunitet duhet të jenë përgjegjës dhe duhet të bashkëpunojnë për të arritur objektivat e kësaj strategjie.
- **Parimi siguria dhe mirëqenia për të gjithë** - Një qasje gjithëpërfshirëse që do të ndihmojë për të siguruar masa të rëndësishme dhe të përqendruara në grupet më vulnerabël.
- **Mjedise të sigurt** - Të gjithë njerëzit kanë të drejtë të jetojnë në një mjedis të sigurt nga kërcënimet për sigurinë vetjake dhe mirëqenien e tyre personale.
- **Policia e Shtetit** zhvillon veprimtarinë e udhëhequr nga parimet e ligjshmërisë, mosdiskriminimit, respektimit të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, proporcionalitetit, pavarësisë operacionale, integritetit, profesionalizmit, transparencës dhe llogaridhënies.

PJESA II – QËLLIMI I POLITIKAVE DHE OBJEKTIVAT SPECIFIKË TË STRATEGJISË

Në fokus të Strategjisë së Sigurisë në Komunitet do të jenë objektivat e mëposhtëm:

- Forcimi dhe përmirësimi i bashkëveprimit ndërinstitucional në lidhje me përgjegjësitë e të gjithë akorëve përgjegjës për sigurinë në komunitet;
- Funkionimi i plotë dhe ngritja e kapaciteteve në nivel vendor të sigurisë (Këshillat Vendorë të Sigurisë Publike);
- Ngritja e strukturave të dedikuara për policimin në komunitet dhe forcimi i kapaciteteve vendore;
- Përmirësimi i kuadrit ligjor me qëllim rritjen e efektivitetit të mekanizmave të parandalimit të sigurisë në komunitet;
- Krijimi i një buxheti (zë i veçantë) nga pushteti vendor për trajtimin e çështjeve të sigurisë;
- Ndërgjegjësimi dhe edukimi për pjesëmarrjen aktive të komunitetit dhe përfaqësuesve të tij në çështjet e parandalimit dhe reagimit ndaj çështjeve që lidhen me sigurinë në komunitet, duke synuar një rol shumë më aktiv të qytetarëve;
- Koordinimi dhe bashkëpunimi më i mirë për çështjet e parandalimit të krimit ndërmjet policisë në komunitet dhe strukturave të vetëqeverisjes vendore, agjencive të zbatimit të ligjit, organizatave të shoqërisë civile dhe komuniteteve fetare, bizneseve dhe medieve në komunitet;
- Ndryshimi cilësor i sistemit të kontrollit në territor dhe siguria në komunitet për të parandaluar krimin dhe shkeljet e ligjit, duke synuar zvogëlimin e ndjeshëm të numrit të personave të përfshirë në veprimtari kriminale dhe paligjshmëri dhe veçanërisht për zvogëlimin e numrit të të miturve dhe të rinjve të përfshirë në krim.

POLITIKA 1 – RRRITJA E PARAMETRAVE TË SIGURISË NË KOMUNITET

Qëllimi i kësaj politike lidhet me parandalimin e kriminalitetit dhe rritjen e efikasitetit të shërbimit policor në kontrollin e territorit.

Në këtë kuadër, siguria ka të bëjë me punën me njerëzit dhe komunitetet për të parandaluar krimin dhe sjelljet antishoqërore, për të zvogëluar dëmin dhe për të përmirësuar sigurinë dhe mirëqenien e jetës. Për ta arritur këtë gjë, institucionet shtetërore do të fokusohen në një qasje parandaluese, në bashkëpunim me palë të interesuara të komunitetit ose partnerë të tjerë duke siguruar rritje efikase të parametrave të sigurisë nëpërmjet një qasje gjithpërfshirëse të gjithë shoqërisë për sigurinë e komunitetit. Qasja parandaluese do të lidhet me intensifikimin e përpjekjeve dhe bashkëpunimin ndërmjet të gjithë institucioneve, për të zbatuar konceptin e aksesit në siguri për të gjithë komunitetin dhe në zbatim të direktivave strategjike të vendit drejt integritit në BE. Në këtë kuadër, Ministria e Brendshme do të udhëheqë perfeksionimin e sistemit aktual të parandalimit dhe do të sigurojë funksionimin në praktikë të një sistemi funksional dhe efektiv parandalimi me të gjitha kategoritë shoqërore në komunitet, përfshirë

grupet vulnerabël si viktimat e dhunës në familje, në shkollë, të miturit, përdoruesit e drogës, bulizmin, apo edhe kategori të tjera me sjellje antishoqërore.

Për zbatimin e kësaj politike, institucionet shtetërore që kanë përgjegjësi në këtë fushë në partneritet me institucione dhe organizata të tjera do të fokusohen në këto objektiva specifike:

- **Objektivi specifik 1.1** Rritja e sigurisë në komunitet bazuar në vlerësimin e risqeve dhe proaktivitetin;
- **Objektivi specifik 1.2** Evidentimi, parandalimi dhe trajtimi në kohë i problematikave të komunitetit dhe çështjeve të rëndësishme që cenojnë rendin dhe sigurinë në komunitet;
- **Objektivi specifik 1.3** Rritja e efikasitetit të kontrollit të territorit.

Objektivi specifik 1.1 Rritja e sigurisë në komunitet bazuar në vlerësimin e risqeve dhe proaktivitetin

Strukturat e Policisë së Shtetit në veprimtarinë e tyre krahas evidentimit të treguesve të punës kryejnë analiza specifike bazuar në treguesit e performancës/punës, duke vlerësuar dhe klasifikuar nivelet e riskut për zonat e territorit (urbane dhe rurale) për rritje të tendencave të veprave penale apo të paligjshmërisë në territor.

Gjithashtu, Policia e Shtetit e ndërton punën e saj, krahas të tjerave edhe nëpërmjet grumbullimit të informacioneve të ndryshme policore që kanë të bëjnë me persona apo grupe të dyshuara kriminale që ushtrojnë veprimtari kriminale apo të paligjshme në territor, informacione të cilat pasi vlerësohen shërbejnë për të ndërtuar punën policore në mënyrë proaktive, për parandalimin e kësaj veprimtarie kriminale apo të paligjshme.

Një element shumë i rëndësishëm është vlerësimi i risqeve, pasi nëpërmjet këtij vlerësimi, Policia e Shtetit dhe jo vetëm mund të përcaktojnë “zonat e nxehta” apo “njollat e zeza” në territor /zonën policore, vlerësimë këto të cilat orientojnë planifikimin dhe kryerjen e shërbimeve policore në këto vende për parandalimin e ngjarjeve të ndryshme (kriminale, paligjshme, aksidente rrugore, etj).

Treguesit kryesorë të performancës

- Zhvillimi i analizave periodike (javore, mujore, 3, 6, 9 mujore dhe vjetore);
- Vlerësimi i treguesve të punës të strukturave të policisë së shtetit, krahasuar me periudhat paraardhëse;
- Vlerësimi i informacioneve policore.

Indikatorë të matshëm:

- Numri i analizave të kryera;
- Numri i informacioneve policore;
- Numri i shërbimeve proaktive të kryera në territor, mbi bazën e informacioneve, në zonat e cilësuar me risk;
- Numri i kontrolleve të përbashkëta.

Rezultate të pritshme:

- Rritja e numrit të analizave për vlerësimin e risqeve;

- Rritja e numrit të informacioneve cilësore policore;
- Rritja e numrit të referimeve në prokurori të procedimeve penale/parandaluese proaktive;
- Rritja e numrit të shërbimeve proaktive të kryera në territor, në zonat e cilësuara me risk;
- Rritja e forcës goditëse, numrit të personave të proceduar penalisht/ arrestuarve/ndaluarve për veprimtari kriminale apo paligjshmëri në territor;
- Ulja e numrit të veprave penale që cenojnë sigurinë në komunitet (vjedhje, shkatërrime të pronës, shpërndarje dhe përdorim i drogës, rrahjet, aksidentet rrugore etj);
- Ulja e numrit të paligjshmërive në territor (ndërtimet pa leje, prerja e pyjeve, hedhja e mbeturinave/inerteve, ndotja e mjedisit,etj).

Ky objektivi synohet të arrihet nëpërmjet përbushjes së masave të mëposhtme:

Masa 1. Forcimi i bashkëpunimit ndërinstitucional për vlerësimin e riskut dhe dëmit dhe masat parandaluese

Kjo masë synon forcimin e bashkëpunimit ndërinstitucional si në nivel qendror me ministrinë e linjës dhe në nivel vendor me agjencitë zbatuese nëpërmjet KVSP-ve për vlerësimin e riskut dhe dëmit dhe marrja e masave parandaluese në lidhje me çështje të rëndësishme për sigurinë si dhuna, kriminaliteti në komunitet, shpërndarja dhe përdorimi i lëndëve narkotike në komunitet. Kjo do të realizohet nëpërmjet përmirësimit të masave ligjore dhe mekanizmave në nivel vendor e qendror për adresimin e këtyre çështjeve nëpërmjet vlerësimit të riskut dhe përforcimit të masave aktuale nga të gjithë agjencitë ligjzbatuese.

KSVP-të nëpërmjet institucioneve përgjegjëse në nivel vendor dhe forumeve e mekanizmave të tjerë të bashkëpunimit, do të punojë për të siguruar ndërhyrje specifike për sigurinë në nivel vendor, duke siguruar kështu një kundër-narrativë për të sfiduar dhe parandaluar krimet në komunitet.

Masa 2. Realizimi i vlerësimeve të riskut mbi baza lokale nga Këshillat Vendorë të Sigurisë Publike

Në lidhje me vlerësimin e riskut, masat do të fokusohen në kryerjen e vlerësimeve të riskut në komunitete mbi baza lokale sipas modelit të analizave SMSK (*Sistemi i Matjes së Sigurisë në Komunitet*), i realizuar nga programi suedez "**Forcimi i Sigurisë në Komunitet në Shqipëri**" (SCPA), ose modele të tjera të përdorura nga Policia e Shtetit apo agjencitë e tjera në bashkëpunim me KSVP-të dhe partnerë të tjerë, po ashtu të dhënat do të krahasohen në nivel qarku dhe ato në nivel kombëtar.

Prioritet do t'i kushtohet modernizimit të sistemit nëpërmjet përdorimit të sistemeve të avancuara të Teknologjisë së Informacionit për përpunimin e të dhënave, si dhe shfrytëzimin e databazave të gjithë institucioneve përgjegjëse që kanë detyrime në këtë fushë.

Masa 3. Proaktiviteti i shërbimit policor në lidhje me përmirësimin e sistemit të menaxhimit të rasteve

Një rol të rëndësishëm për arritjen e këtij objektivi do të vazhdojë të luajë dhe Policia e Shtetit, e cila do të përdorë analizën e performancës për të kuptuar më mirë kërkesat operacionale me të cilat përballet çdo ditë për të siguruar që plotëson sfidat e çështjeve rutinë, si dhe kërcënimet dhe sfidat e reja në baza lokale, rajonale dhe kombëtare.

PSH do të përqendrohet në modernizimin e teknologjisë dhe sistemeve të TIK-ut për të përmirësuar mbledhjen, analizën dhe përdorimin e informacionit të Policisë që synon parandalimin dhe zgjidhjet e orientuara drejt problemit.

PSH do të rishikojë vazhdimisht Sistemin e Menaxhimit Policor të Çështjes për të siguruar që mbetet i përshtatshëm për qëllimin dhe se gatishmëria e Policisë për të reaguar ndaj emergjencave civile, incidenteve të vazhdueshme ose të drejtpërdrejta dhe patrullimi i policisë bazohet në informacionin dhe proceset më të mira në dispozicion.

Në fokus do të jetë dhe forcimi i bashkëpunimit të strukturave policore brenda Zonave Policore dhe bërja funksionale 100% e këtyre zonave nëpërmjet plotësimit të strukturave dhe mbështetjes logjistike.

Objektivi specifik 1.2 Evidentimi, parandalimi dhe trajtimi në kohë i problematikave të komunitetit dhe çështjeve të rëndësishme që cenojnë rendin dhe sigurinë në komunitet

Qëllimi i këtij objektivi është që institucionet përgjegjëse dhe komuniteti të bashkëpunojnë ngushtësisht për të identifikuar problemet, për të vendosur përparësi dhe për të gjetur zgjidhje për problemet siç janë krimi, abuzimi me drogat, frika nga krimi, çështjet sociale, problemet ekologjike dhe shqetësime të tjera në mjedisin jetësor dhe punës në komunitet.

Analiza e situatës dhe sfidat

Strukturat e Policisë së Shtetit kryejnë identifikimin e problematikave dhe shqetësimeve të komunitetit nëpërmjet denoncimeve, ankesave të drejtpërdrejta në organet e policisë, kallëzimeve të qytetarëve, kontakteve të përditshme që kanë në zonën policore, takimeve të ndryshme me përfaqësues të pushtetit vendor, institucioneve vendore shtetërore, etj.

Megjithëse, ky evidentim aktualisht kryhet në këto forma, vlerësohet shumë i rëndësishëm aktivizimi në këtë proces i të gjithë aktorëve të tjerë si pushtetit vendor, institucione të tjera vendore shtetërore, subjekte të ndryshme private, organizata OJF/OJQ, komunitetet fetare, etj, si pjesë integrale e jetës së komunitetit në një territor të caktuar, ku edhe këto problematika, shqetësime janë prezente çdo ditë.

Referuar kësaj situatë dhe problematikave nevojitet:

- Krijimi i mekanizmave specifikë për adresimin e problematikave dhe shqetësimeve të evidentuara, të cilat duhen ndarë sipas prioriteteve për t'u trajtuar;
- Krijimi i strukturave të specializuara (si KVSP, etj) për trajtimin dhe zgjidhjen e problematikave dhe shqetësimeve të komunitetit;
- Krijimi i buxheteve të veçanta për zgjidhjen e problematikave dhe shqetësimeve të tilla që kërkojnë mbështetje financiare.

Treguesit kryesorë të performancës

- Denoncime dhe ankesa të qytetarëve;
- Kallëzime të kryera nga qytetarët;
- Ankesa të përcjella në Komisarriatin Digjital;
- Ankesa në platformën elektronike e-albania etj.

Indikatorë të matshëm:

- Numri i ankesave dhe denoncimeve të qytetarëve;
- Numri i kallëzimeve të qytetarëve;
- Numri i konflikteve;
- Numri i ankesave në Komisariatin Digjital;
- Numri i ankesave në platformën elektronike e-albania; etj.

Rezultate të pritshme:

- Ulja e numrit të ankesave dhe denoncimeve të qytetarëve;
- Ulja e numrit të kallëzimeve të qytetarëve;
- Ulja e numrit të konflikteve;
- Ulja e numrit të ankesave në Komisariatin Digjital;
- Ulja e numrit të ankesave në platformën elektronike e-albania;
- Rritja e numrit të rasteve të trajtuara dhe zgjidhura, etj;
- Rritja e kënaqësisë dhe besimit të publikut tek strukturat.

Ky objektivi synohet të arrihet nëpërmjet përbushjes së masave të mëposhtme:

Masa 4. Parandalimi nëpërmjet evidentimit dhe ndërgjegjësimit, i orientuar nga Inteligjenca dhe Informacioni

Qëllimi është reduktimi i aktiviteteve të kontrollit nëpërmjet masave që parandalojnë krimin, zvogëlojnë frikën e krimit dhe përmirësojnë cilësinë e jetës në komunitet dhe në territor. Parandalimi i orientuar nga inteligjenca (evidentimi dhe informacioni) do të sigurojë reduktimin e përsëritjes së çështjeve që cenojnë sigurinë në komunitet, analizën e pikave të nxehta, orientimin për plane specifike të parandalimit dhe zvogëlimin të krimit të kryera nga institucionet përgjegjëse dhe një shërbim policor efikas.

Policimi që udhëhiqet nga informacioni është koncepti që sfidon modelin tradicional dhe reagues të policimit, ndërkohë që policimi në komunitet është një qasje vertikale, për të ndërtuar besimin e publikut tek policia, policimi i udhëhequr nga inteligjenca (informacioni) është një model drejtimi dhe vendimmarrje nga lart–poshtë. Modeli i policimit që udhëhiqet nga inteligjenca fokusohet tek analiza dhe informacioni i përpunuar si elementë thelbësorë për vendimmarrje objektive e që ka si prioritet zonat e nxehta të kriminalitetit, si dhe parandalimin e goditjen e aktiviteteve kriminale, nëpërmjet menaxhimit nga pikëpamja teknike e strategjike etj.

Ky policim i udhëhequr nga inteligjenca do të ndihmonte në zgjidhjen e shumë problemeve, pasi policia merr masa proaktive parandaluese në kohë, bazuar në informacionet e marra dhe kjo do të reduktonte kryerjen e kontrolleve në territor si patrullime etj.

Institucionet përgjegjëse dhe aktorët e tjerë që kontibudojnë në fushën e sigurisë në komunitet, të bazuar në evidenca dhe informacion për çështje që shqetësojnë komunitetin, të koordinuar nga KVSP do të rishikojnë vazhdimisht rolin e tyre në përmirësimin e ndërgjegjësimit të qytetarëve dhe ngritjen e fushatave ndërgjegjësuese për çështjet e krimit lokal dhe rendit dhe sjelljeve antishoqërore përmes ndërveprimit efektiv me komunitetin si në shkolla, biznese dhe me komunitete më pak të arritshme dhe më pak të dukshme.

Të gjithë aktorët përgjegjës nëpërmjet KVSP-ve do të mbledhin, analizojnë, vlerësojnë dhe shpërndajë informacione në mënyrë proaktive bazuar në informacionin më të plotë të mundshëm në mënyrë që të informojnë KVSP-të dhe komunitetet për problemet, trendet dhe çështjet në zhvillim.

PSH do të sigurojë mbështetje për politikën, analizat dhe taktikat për KVSP-të duke u përqendruar në mbrojtjen e grupeve më vulnerabël në komunitet, PSH do të sigurojë që sistemet, proceset dhe procedurat që kjo strukturë përdor janë në përputhje me standardet ndërkombëtare të mbrojtjes së të dhënave personale dhe të të Drejtave të Njeriut dhe do të përpiqet të arrijë rezultatet më të mira.

Fushatat e ndërgjegjësimit do të jenë të bazuara në evidenca dhe inteligjencë të lidhura me shqetësimet specifike të sigurisë në komunitet. Aktivitetet ndërgjegjëse do të kontribuojnë në forcimin e bashkëpunimit ndërinstitucional për çështje të ndryshme të sigurisë në komunitet dhe publikut si rezultat i ndërveprimit gjatë këtyre veprimtarive dhe rritjen e ndërgjegjësimit të publikut për çështjet/problematikat e ngritura në lidhje me sigurinë.

Masa 5. Parandalimi nëpërmjet edukimit

Edukimi në sistemin arsimor synon edukimin nëpërmjet programeve shkollore me sjelljet që nxisin sigurinë vetjake dhe të tjerëve në situata të ndryshme, si dhe ndryshimet ndërmjet sjelljeve të rrezikshme dhe të sigurta. Në fokus do të jetë dhe rritja e kapaciteteve profesionale të punonjësve të sistemit arsimor në funksion të rritjes së parametrave të sigurisë publike.

Në fokus do të jetë zhvillimi i protokolleve gjithëpërfshirës për parandalimin dhe raportimin e dhunës, bullizmit dhe ekstremizmit në shkolla. Përmes praktikave më të mira në rajon, në shkolla do të krijohen ekipe të përbëra nga mësuesit, nxënësit dhe prindërit që kanë për synim krijimin e mjediseve pa dhunë dhe zgjidhjen paqësore të konflikteve mes nxënësve. Gjithashtu, do të investohet në ndërtimin e kapacitetit të ekipeve të tilla dhe në koordinimin e tyre nga ZVAP-të.

Fuqizimi i rrjetit të shkollave-qendra komunitare do të vijojë, mbështetur në eksperiencat më të mira përftuar gjatë zbatimit të Strategjisë së Arsimit Parauniversitar 2014-2020, ndërsa fokusi në periudhën 2021-2026 do të jetë në fuqizimin e rrjetit të këtyre shkollave në nivel të ZVAP-ve, DRAP-ve dhe në nivel vendi. Në këtë formë synohet që të shtohen mundësitë për shkëmbim të përvojave në mes të shkollave-qendra komunitare, duke i nxitur ato për përmirësim të vazhdueshëm të performancës së tyre.

Me qëllim sigurimin e qëndrueshmërisë së materialeve edukuese do të sigurohet që paketat edukuese për çështje të ndryshme të jenë të publikuara në një faqe të caktuar të portalit policor dhe arsimor.

Objektivi specifik 1.3 - Rritja e efikasitetit të kontrollit të territorit

Kontrolli i plotë i territorit në funksion të garantimit të zbatimit të ligjshmërisë është një detyrë e rëndësishme e një sërë aktorëve që kanë detyrim ligjor në këtë drejtim. Ky kontroll përfshin një tërësi procesesh, duke filluar nga mbikëqyrja e zonave urbane dhe rurale, zonave turistike duke prekur të gjitha hapësirat e tjera (malore, fushore, pyjore, etj.) në të gjithë territorin e vendit për parandalimin e veprave penale dhe paligjshmërisë në territor. Përfundimi i reformës territoriale

së bashku me ndryshimet e fundit ligjore³ ngarkon bashkitë me përgjegjësi në raport me kontrollin e territorit dhe garantimin e sigurisë publike.

Masat që do të merren në këtë drejtim do të fokusohen kryesisht në forcimin e bashkëpunimit ndërmjet strukturave dhe institucioneve të ndryshme të përfshira në kontrollin e territorit dhe zbatimin e kuadrit ligjor përkatës.

Analiza e situatës dhe sfidat

Kontrolli i territorit vlerësohet shumë i rëndësishëm sa i përket konstatimit të paligjshmërisë dhe veprimtarisë kriminale në territor. Në aktet ligjore dhe nënligjore janë të mirëpërcaktuara kompetencat dhe përgjegjësitë që kanë aktorë të ndryshëm për kontrollin e territorit, por aktualisht perceptohet si një përgjegjësi dhe punë kryesisht e Policisë së Shtetit.

Strukturat vendore të Policisë së Shtetit janë të organizuara dhe të ndara në të gjithë territorin dhe ushtrojnë përgjegjësitë e tyre funksionale dhe realizojnë detyra në kontrollin e territorit për parandalimin dhe goditjen e veprimtarisë kriminale dhe të paligjshmërisë në territor, por aktorët e tjerë vendorë që kanë detyrime për kontrollin e territorit, nuk ushtrojnë përgjegjësitë që i ngarkon ligji ose i ushtrojnë ato në nivele minimale, për shumë arsye dhe faktorë objektivë e subjektivë.

Për një kontroll sa më të mirë dhe efektiv të territorit është e rëndësishme dhe e nevojshme marrjave e përgjegjëseve si dhe forcimi i bashkëpunimit i të gjitha strukturave shtetërore në nivel qendror dhe vendor.

Hartimi i një Procedure Standarde Pune/Vepri (PSO) “Mbi mënyrat e bashkëpunimit dhe kryerjes së veprimeve/kontrolleve të përbashkëta të territorit për evidentimin/konstatimin, parandalimin dhe goditjen e veprimtarisë kriminale dhe paligjshmërisë në territor”, konsiderohet i nevojshëm, ku të përfshihen të gjithë aktorët qendrorë e vendorë që kanë detyrime ligjore në këtë fushë.

Treguesit kryesorë të performancës:

- Takime të përbashkëta të gjithë aktorëve vendorë, me fokus kontrollin sa më të plotë dhe efektiv të territorit;
- Plane masash/veprimi të përbashkëta për kontrollin e territorit;
- Pajisja dhe përdorimi i mjeteve dhe pajisjeve të teknologjisë së lartë për kontrollin efikas të territorit;
- Analiza të përbashkëta mbi problematikat gjatë kontrollit të territorit.

Indikatorë të matshëm:

- Numri i takimeve të përbashkëta;
- Numri i planeve të përbashkëta;
- Numri i analizave të kryera;
- Numri i automjeteve të angazhuara në kontrollin e territorit;

³ Referencë ligji 139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore”

- Numri i personelit të angazhuar në kontrollin e territorit;
- Numri i pajisjeve (dronë, dylbi, etj) të angazhuar në kontrollin e territorit.

Rezultate të pritshme:

- Rritja e numrit të takimeve;
- Rritja e numrit të planeve të përbashkëta;
- Rritja e numrit të analizave të kryera;
- Rritja e numrit të automjeteve të angazhuara në kontrollin e territorit;
- Rritja e numrit të personelit të angazhuar në kontrollin e territorit;
- Rritja e numrit të pajisjeve (dronë, dylbi, etj) të angazhuar në kontrollin e territorit;
- Rritja e numrit të konstatimeve në territor për paligjshmëri apo veprimtari kriminale;
- Ulja e numrit të rasteve të paligjshmërisë në territor;
- Ulja e numrit të veprave penale në territor që cenojnë sigurinë në komunitet.

Ky objektivi synohet të arrihet nëpërmjet përbushjes së masave të mëposhtme:

Masa 6. Zbatimi i përgjegjësive në nivel qendror dhe vendor për kontrollin e territorit

Ministria e Brendshme dhe institucionet shtetërore në nivel kombëtar do të identifikojnë ndarjen më të qartë të përgjegjësive ndërmjet strukturave të ndryshme, institucioneve dhe organeve të vetëqeverisjes vendore dhe qendrore për të përmirësuar kontrollin e territorit.

Gjatë këtij procesi do të përcaktohen detyrat dhe fushat e veprimit sipas përgjegjësisë së agjencive shtetërore, të cilët janë përgjegjës për përmirësimin e kontrollit dhe reagimin, si dhe për forcimin e sigurisë në komunitet.

Ndërmarrja e hapave të mëposhtëm është thelbësore për realizimin e kësaj mase:

Ndërtimi i protokolleve dhe përmirësimi i legjislacionit për shkëmbimin e informacionit për të forcuar bashkëpunimin ndërmjet institucioneve kryesore që kanë përgjegjësi të përfshihen në kontrollin e territorit me fokus ndërtimin, arritjen e standardeve mjedisore, luftën kundër kultivimit të paligjshëm të lëndëve narkotikëve, sigurinë e zonave turistike, etj;

Ri-organizimi i strukturave që kanë përgjegjësi duke i shtuar kompetenca të reja për kontrollin e territorit dhe inspektimin;

Hartimi i një kuadri të plotë nën-ligjor dhe procedural për veprimtarinë dhe mënyrën e bashkëpunimit të këtyre inspektorateve.

Masa 7. Përdorimi i teknologjive të reja për kontrollin e territorit

Blerja dhe pajisja e strukturave vendore që kanë detyrime për kontrollin e territorit me automjete të kalueshmërisë së lartë dhe pajisje të tjera si (dronë, dylbi, veshje etj) është një aspekt i rëndësishëm për kryerjen e kontrolleve sa më efektive, me qëllim evidentimin/konstatimin, parandalimin dhe goditjen e veprimtarisë kriminale dhe paligjshmërisë në territor.

Ndërmarrja e hapave në zbatim të detyrime të përcaktuara në ligjin nr. 19, datë 22.09.2016 “Për masat shitesë të sigurisë”, i cili ndër të tjera ka të bëjë edhe me vendosjen e kamerave nga subjektet e ndryshme private në ambientet e jashtme të tyre, të cilat ndikojnë ndjeshëm në rritjen e sigurisë në komunitet, është i rëndësishëm për realizimin e kësaj mase. Ky ligj dhe disa akte nënligjore në zbatim të tij përcaktojnë rregulla bashkëpunimi ndërmjet administratorëve të ndërtesave të banimit, njësisë të vetëqeverisjes vendore dhe Policisë së Shtetit”.

Gjithashtu, nevojitet ngritja dhe funksionimi i një regjistri, si bazë të dhënash në nivel qendror apo vendor, në të cilin regjistrohen subjektet që sipas ligjit, marrin masa shtesë të sigurisë publike, etj.

POLITIKA 2 – ANGAZHIMI DHE NDËRVEPRIMI ME KOMUNITETIN

Kjo politikë është në thelb të filozofisë së zbatimit të kësaj strategjie, duke synuar vendosjen dhe ruajtjen e besimit të ndërsjellë si qëllim kryesor të komponentit të parë thelbësor të sigurisë në komunitet, atë të partneritetit të komunitetit. Politika ka në thelb rritjen e parametrave të sigurisë në komunitet, ku siguria bëhet pjesë integrale e kulturës së komunitetit dhe ndërveprimi midis komunitetit dhe organeve të pushtetit vendor ndihmon në besimin e ndërsjellë duke përcaktuar përparësitë e ndërhyrjeve dhe shpërndarjen e burimeve.

Përfshirja aktive e komunitetit çon në zgjidhje proaktive dhe të orientuara e drejtuara, forcon besimin tek institucionet shtetërore dhe gjithashtu çon në përmirësimin e komunikimit, performancës dhe kënaqësisë më të mirë ndaj shërbimeve shtetërore për të përmbushur nevojat e komuniteteve.

Suksesi afatgjatë i sigurisë në komunitet nuk varet vetëm nga transformimi i policisë nëpërmjet zbatimit të ligjit, por edhe nga transformimi dhe gatishmëria e pushteti vendor për të ndjekur një integrim efektiv të zbatimit të filozofisë në nivel vendor. Përfaqësuesit e zgjedhur dhe të emëruar në nivel vendor duhet të kuptojnë zbatimin e strategjisë së sigurisë në komunitet si pjesë e zbatimit të ligjit dhe të marrin pjesë aktive në zhvillimin e saj. **Kryetarët e bashkive, njësi administrative nuk duhet të jenë partnerë pasivë në këtë proces, ata duhet të udhëzojnë zgjerimin e kësaj lëvizje drejt "qeverisë së orientuar nga komuniteti" në nivelin vendor. Koordinimi dhe bashkëpunimi me organizatat, forumet dhe institucionet joqeveritare konsiderohet si shumë i rëndësishëm, pasi përfshirja e tyre do të kontibujë në sigurinë e komunitetit.**

Për zbatimin e kësaj politike, institucionet shtetërore që kanë përgjegjësi në këtë fushë do të fokusohen në përmbushjen e objektivave specifike të mëposhtëm:

- **Objektivi specifik 2.1** Përmirësimi i komunikimit me publikun;
- **Objektivi specifik 2.2** Forcimi i bashkëpunimit me komunitetin;
- **Objektivi specifik 2.3** Mbështetja e Njësive të Vetëqeverisjes Vendore dhe mirëfunksionimi i Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike (KVSP).

Objektivi specifik 2.1 Përmirësimi i komunikimit me publikun

Komunikimi është një nga vlerat kryesore të sigurisë në komunitet, i cili duhet të jetë në kohë, gjithëpërfshirës dhe i drejtpërdrejtë. Komunikimi në mënyrë të vazhdueshme me publikun do të inkurajojë pjesëmarrjen aktive dhe uljen e rezistencës për bashkëpunim dhe ndërveprim dhe rritjen e besimit të publikut për përmirësimin sigurisë.

Analiza e situatës dhe sfidat

Raportet e komunikimit të policisë me publikun mbeten në themel të përpjekjeve të forcimit të bashkëpunimit të policisë me komunitetin, duke forcuar besimin e publikut tek policia dhe duke ndërvepruar përpjekjet për parandalimin e krimit dhe ofrimin e sigurisë. Ky raport ndërmjet tyre është i një rëndësie të veçantë duke u lidhur drejtëpërdrejtë me përmirësimin e shërbimeve të sigurisë ndaj qytetarëve në bashkëpunim të ngushtë me ta. Bashkëpunimi i strukturave të policisë në nivel qendror dhe vendor me komunitetin në interes të drejtëpërdrejtë të sigurisë dhe cilësisë së jetës së qytetarëve nevojitet të fuqizohet, si dhe të jetë i drejtëpërdrejtë e nga afër, në mënyrë që ndërveprimi të jetë më eficient.

Treguesit kryesorë të performancës:

- Bashkëpunim dhe ndërveprim ndërmjet strukturave përgjegjëse për sigurinë me komunitetin;
- Shkëmbimi i informacioneve nga ana e komunitetit/ qytetarëve me strukturat përkatëse për parandalimin e krimit;
- Bashkëpunim me komunitetin nëpërmjet Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike, organet e njësitë së vetëqeverisjes vendore, policinë, mediet, komunitetet etnike dhe fetare, si dhe organizatat e shoqërisë civile.

Indikatorë të matshëm:

- Numri i informacioneve të shkëmbyera ndërmjet strukturave të sigurisë dhe qytetarëve;
- Numri i takimeve të Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike për trajtimin e problematikave të qytetarëve;
- Numri i takimeve të hapura në lagje dhe qytete;

Rezultate të pritshme:

- Rritja e numrit të informacioneve të marra për parandalimin e krimit;
- Çështje të trajtuara/zgjidhura në lidhje me problematikat e sigurisë;
- Takime të zhvilluara më shumë duke siguruar një forum për shkëmbimin e informacionit, identifikimin dhe analizimin e problemeve brenda komunitetit/lagjes.

Ky objektivi synohet të arrihet nëpërmjet përmbushjes së masave të mëposhtme:

Masa 8. Hartimi dhe zbatimi i masave të reja për të përmirësuar kontaktet e drejtëpërdrejtë me publikun dhe komunitetet

Masat do të fokusohen në përmirësimin e komunikimit të NSPK-ve me qytetarët dhe bashkërendimin e punës së NSPK-ve me strukturat e tjera vendore. **Forcimi i rolit të oficerëve të sigurisë në shkolla** konsiderohet një element tjetër tjetër i rëndësishëm sa i takon përmirësimin të komunikimit me publikun. Gjithashtu, rritja e ndërgjegjësimin të publikut nëpërmjet komunikimeve dhe këshillimeve për shërbimet e ofruara nga policia dhe hartimi e zbatimi i masave të reja për të përmirësuar kanalet e komunikimit dhe mjetet e kontaktit me publikun, si dhe metodat e komunikimit për të nxitur besimin e publikut ndaj shërbimeve policore, duke i afruar qytetarët më pranë me Policinë e Shtetit përmes kësaj forme partneriteti dhe pjesëmarrjeje.

Zhvillimi i takimeve të hapura në lagje, shkolla, qytete duke shkëmbyer informacion për identifikimin, analizimin e problematikave dhe parandalimin e krimit.

Masa 9. Përmirësimi i komunikimit dhe angazhimit efektiv me partnerët dhe komunitetet në nivel lokal dhe kombëtar

Kjo masë do të realizohet nëpërmjet:

- Zhvillimit të “Planeve specifike të Komunikimit të sigurisë lokale” që nxisin besimin e publikut, duke theksuar arritjet e sigurisë lokale dhe sigurisë në komunitet duke demonstruar përgjegjshmëri dhe rezultate, si dhe duke punuar në partneritet;
- Krijimit të një strategjie specifike komunikimi të jashtëm, duke përdorur praktikën më të mirë ndërkombëtare;
- Demonstrimit dhe promovimit për rolin e parandalimit përmes nxjerrjes në pah të veprimtarisë ekzistuese të institucioneve përgjegjëse dhe nga KVSP-të, si dhe qasjet inovative të komunikimit për parandalimin e krimit dhe prishjen e rendit publik;
- Marrjes së masave proaktive në krijimin e kontakteve dhe komunikimin me grupet e pakicave dhe të disavantazuara në komunitet për të luftuar pabarazinë.

Masa 10. Hartimi dhe zbatimi i masave për të përmirësuar komunikimin me mediet

Kjo masë do të realizohet nëpërmjet:

- Përdorimit të kanaleve të reja të medieve sociale të komunikimit si Facebook dhe Twitter për të zhvilluar plane komunikimi dhe angazhimi që arrijnë të gjitha komunitetet, bizneset dhe palët e tjera të interesit në një mënyrë proaktive dhe inovative;
- Përmirësimit të mbështetjes së medieve dhe mënyrës së shpërndarjes së mesazheve tek mediet lokale;
- Fuqizimit të mëtejshëm dhe rivendosjes në qendër të vëmendjes të Komisarariatit Digjital si një platformë unike për adresimin e ankesave.

Gjithashtu, për shkak edhe teknologjive më të avancuara, do të shqyrtohen mundësitë më të mira teknologjike për të lehtësuar komunikimin, të cilat ofrojnë zgjedhje dhe më shumë facilitete për njerëzit që zgjedhin të kontaktojnë, me opsione të zgjeruara digjitale dhe akses të përmirësuar.

Masa 11. Zbatimi i masave të komunikimit në kuadër të programit të transparencës për të përmirësuar sistemin e raportimit dhe informimit të publikut

Komunikimi i strukturave përgjegjëse për sigurinë me publikun, është një element kyç, i cili synon të përmirësojë imazhin e strukturave të Policisë së Shtetit nëpërmjet rritjes së shkallës së transparencës duke informuar publikun mbi aksione/operacione, reformat e policisë, situatën e kriminalitetit, realizime apo suksese të rëndësishme të policisë etj. Përgatitja e buletineve dhe publikimi i tyre për të prezantuar punën reale të kryer nga Policia e Shtetit është një nga masat e cila tregojnë transparencën e kësaj strukture dhe përmirëson imazhin e saj si dhe rrit besimin e qytetarëve tek publiku. Gjithashtu, krahas publikimeve apo njoftimeve për shtyp për bërjen publike të ngjarjeve të veçanta, është i rëndësishëm edhe informimi periodik për bashkëpunimin me komunitetin dhe bashkëpunimin ndër-institucional në lidhje me çështjet e sigurisë.

Objektivi specifik 2.2. Forcimi i bashkëpunimit me komunitetin nëpërmjet funksionimit të KVSP-ve

Pavarësisht përcaktimeve ligjore në fuqi, bashkëpunimi ndërmjet strukturave vendore të policisë, pushtetit vendor dhe degëve vendore të institucioneve publike, nuk ka qenë në nivelin e duhur dhe të pritshmërive. Policia e Shtetit është struktura që ka qenë e angazhuar maksimalisht, por ka pasur një reagim të vakët të institucioneve të tjera për të thelluar bashkëpunimin ndërinstitucional. Strategjitë vendore të Sigurisë në Komunitet janë konsultuar rrallë me partnerët lokale edhe në shumë pak raste partnerët lokalë kanë ndërmarrë hapa konkretë për rritjen e sigurisë publike, duke koordinuar veprimet me Policinë e Shtetit.

Këshillat Vendorë të Sigurisë Publike, si një mekanizëm koordinues, identifikues dhe menaxhues në nivel vendor mbi problematikat që lidhen me sigurinë e komunitetit, janë të drejtuar nga Kryetari i Bashkisë. Ky mekanizëm përbën në vetvehte një instrument të qëndrueshëm bashkëpunimi. Si një risi, e ndërmarrë që nga viti 2016⁴, ky mekanizëm është konceptuar të trajtojë çështjet e sigurisë duke garantuar të drejtat e njeriut dhe forcuar shtetin e së drejtës.

Në sajë të fuqizimit të bashkëpunimit ndërsektorial për sigurinë publike në nivel vendor duhet të përfshihen një sërë veprimesh, që synojnë:

- Zgjerimin dhe përmirësimin e kuadrit ligjor shqiptar mbi përcaktimin e kompetencave funksionale dhe procedurale në ngarkim të KVSP-ve, si dhe anëtarëve të përhershëm dhe vëzhgues, të cilët, ngarkohen të parët me të drejta dhe detyrime në zbatim të detyrës funksionale, ndërsa të dytët ftohen të angazhohen në format këshillues për shkëmbim informacioni ndërinstitucional;
- Nxitjen e bashkëpunimit të institucioneve qendrore në nivel vendor për t'u angazhuar me komunitetin, përfaqësuesit fetarë, organizatat e shoqërisë civile si dhe aktorë të tjerë, me qëllim identifikimin dhe parandalimin e problematikave në kuadër të sigurisë publike;
- Identifikimin dhe kuptimin e shqetësimeve socio-ekonomike, të komuniteteve lokale, në mënyrë që të bëhet i mundur trajtimi i shkaqeve rrënjësore mbi parandalimin, identifikimin, referimin dhe trajtimin e fenomeneve negative në dëm të qytetarëve.

Analiza e situatës dhe sfidat

Aktualisht, nuk ka një akt ligjor ose nënligjor në fuqi, i cili të përcaktojë shprehimisht rolin e KVSP-ve, si dhe përfshirjen e komunitetit në fuqizimin e KVSP-ve. Në mënyrë që roli i KVSP-ve të jetë efektiv, kontributi i komunitetit në fuqizimin dhe bashkëveprimin me KVSP duhet të jetë i unifikuar në 61 bashkitë e vendit. Nuk kanë pasur asnjë efekt praktik dhe impakt në komunitetin e gjerë dhe gjenden ende larg pritshmërisë për të funksionuar si forume të diskutimit për çështjet e sigurisë vendore dhe të planifikimit të përbashkët të burimeve në dispozicion.

Sfida më e madhe në forcimin e këtij mekanizmi është mirëfunksioni i rregullt dhe periodik.

⁴ Bashkia Elbasan është e para bashki që ndërmori krijimin e këtij mekanizmi koordinues, ku aktualisht janë të ngritur dhe konstituar 57 KVSP.

Treguesit e performancës:

- Zhvillimi i takimeve të grupit teknik ndërinstytucional;
- Raste të zgjidhura/të pazgjidhura të trajtuara nga KVSP-të.

Indikatorë të matshëm:

- Numri i takimeve periodike dhe i proces-verbaleve të KVSP-ve (4 takime në vit), si dhe pjesëmarrja e grupit të punës (minimalisht 80% e pjesëmarrësve);
- 60% rasteve të referuara janë adresuar.

Rezultate të pritshme:

- Ngritja dhe funksionimi i KVSP-ve;
- Unifikimi i KVSP-ve në 61 bashkitë e vendit;
- Identifikimi dhe diskutimi i problematikave për çështjet e sigurisë në KVSP.

Masa 12. Funksionimi i plotë i Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike (KVSP)

Hartimi i Plan-Vepimeve të KVSP-ve për fuqizimin e parametrave të sigurisë publike në bashkëpunim me institucionet shtetërore në nivel vendor me Policinë e Shtetit. Funksionaliteti dhe performanca e KVSP do të forcohet për të zyrtarizuar procesin, duke ndërtuar në uniformitet strukturën, procedurat, pikat e kontaktit dhe rezultatet. Kjo do të arrihet përmes krijimit të bazës ligjore dhe protokolleve të bashkëpunimit, shkëmbimit të informacionit, si dhe një vizioni të qartë të kontributit të rëndësishëm që KVSP mund të japin në përmirësimin e sigurisë së të gjitha komuniteteve.

Institucionet përgjegjëse do të shkëmbejnë informacione në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe KVSP do të përdorë informacion për të siguruar inteligjencën më të mirë që do të mbështesë vendimet lokale dhe zgjidhjet e problemeve në partneritet, duke iu drejtuar për zbatim institucionit përgjegjës më të përshtatshëm për veprim.

Gjithashtu do të synohet fuqizimi i rolit të aktorëve të tjerë vendorë për parandalimin e konflikteve, sjelljeve antishoqërore, si dhe veprimeve të tjera të dhunshme, fuqizimi i këshillave të komuniteteve në lagje, vënia në funksion e vullnetarëve të policisë përmes përzgjedhjes, si dhe trajnimit dhe koordinimit të veprimtarisë në terren.

Masa 13. Fuqizimi i roleve të aktorëve të tjerë që kontribuojnë në sigurinë në komunitet

Gjithashtu do të synohet fuqizimi i rolit të aktorëve të tjerë vendorë për parandalimin e konflikteve, sjelljeve antishoqërore dhe veprimeve të tjera të dhunshme, si dhe fuqizimi i këshillave të komuniteteve në lagje, vënia në funksion e vullnetarëve të policisë përmes përzgjedhjes, trajnimit dhe koordinimit të veprimtarisë në terren.

Analiza e situatës dhe sfidat

Gjatë viteve të fundit angazhimi i aktorëve/strukturave të tjera shtetërore apo të pushtetit vendor, për zbatimin e detyrimeve ligjore që kanë në parandalimin dhe ndëshkimin e shkeljeve ligjore në

territor nuk ka qenë në nivelin e duhur, duke ngarkuar më shumë strukturat e Policisë së Shtetit në këtë drejtim.

Si rrjedhojë, konsiderohet i domosdoshëm krijimi i strukturave të reja dhe fuqizimi i atyre ekzistuese, me qëllim zbatimin e kompetencave që përcaktohen nga ligji organik përkatës sipas fushëveprimit që mbulojnë, si psh: për krimet mjedisore, të cilat ndikojnë drejtëpërdrejtë në cilësinë e jetës së komunitetit, (mbrojtja e tokës, ajrit, ujërave, menaxhimi i mbetjeve, mbrojtja e pyjeve/pemëve frutore e dekorative, mbrojtja e faunës dhe florës, etj), të cilat parashikohen nga ligji si vepra penale dhe janë përcaktuar kompetencat e aktorëve/institucioneve përkatëse dhe sanksionet ligjore ndaj shkelësve në ligjet përkatëse.

Rishikimi i akteve ligjore e nënligjore që normojnë veprimtarinë e këtyre aktorë në këto fusha veprimi, me qëllim fuqizimin e tyre për kompetencat dhe atributet që duhen të ushtrorjnë punonjësit e këtyre strukturave.

Gjithashtu duhet një fokus i veçantë sa i takon aktivizimit të disa strukturave që kanë qenë ndër vite si ato të grupeve të vullnetarëve në terren, organizimi dhe motivimi për dhënien e kontributit të tyre në fushën e mbrojtjes, parandalimit dhe goditjes së veprimtarisë kriminale dhe paligjshmërisë në territor do të vlerësohej i rëndësishëm.

Rishikimi apo hartimi i akteve të reja përkatëse (marrëveshje, memorandume, procedura pune etj) të këtyre aktorëve/strukturave me strukturat ligjzbatuese në vend (polici, prokurori, etj), me qëllim rritjen e efektivitetit dhe efikasitetit në parandalimin dhe goditjen e veprimtarisë kriminale dhe paligjshmërisë në territor.

Objektivi specifik 2.3. Rritja e mbështetjes së Njësisve të Vetëqeverisjes Vendore për sigurinë në komunitet

Njësitë e vetëqeverisjes vendore luajnë një rol të rëndësishëm në parandalimin e çështjeve që lidhen me sigurinë lokale, si dhe në përballimin dhe rimëkëmbjen nga situatat që krijohen nga fatkeqësitë natyrore apo emergjenca civile të shkaktuara nga faktorë natyrorë, apo nga vetë njerëzit.

Në përmbushjen e këtij objektivi nevojitet krijimi i burimeve të mjaftueshme financiare për përballimin e situatave, si dhe ngritja dhe funksionimi i strukturave për menaxhimin e këtyre situatave, mobilizimi i publikut dhe vullnetarëve për trajtimin dhe eliminimin e pasojave, si dhe funksionimi i sistemeve paralajmëruese në komunitet, me qëllim shmangien apo minimizimin e rreziqeve.

Analiza e situatës dhe sfidat

Me hyrjen në fuqi të reformës territoriale, roli i njësisve të vetëqeverisjes vendore është fuqizuar dhe këto struktura kanë pasur një rol më aktiv gjatë viteve të fundit, por do të ishte e nevojshme që roli i tyre të fuqizohet edhe më tej, duke krijuar struktura të posaçme për sigurinë në komunitet në përputhje me ligjin 139/2015 (kompetencat e këshillit të bashkisë dhe kryetarit të

bashkisë), si dhe të miratohet një buxhet i veçantë për funksionimin e këtyre strukturave në nivel bashkie dhe të njësisë administrative.

Treguesit kryesorë të performancës:

- Funksionimi i strukturave të vetëqeverisjes vendore për menaxhimin e problematikave/situatave nëpërmjet burimeve të shtuara financiare;
- Raste/problematika të zgjidhura nga strukturat.

Masa 14. Krijimi i një fondi të vecantë për sigurinë në komunitet

Planifikimi i buxhetit bashkiak për çështje që lidhen me sigurinë dhe rendin në komunitete përfshirë çështje që lidhen me emergjencat civile. Vendosja e pajisjeve monitoruese (teknologjike) nga institucionet vendore, për të ndihmuar në identifikimin dhe parandalimin e ngjarjeve kriminale dhe qytetarëve me rrezikshmëri shoqërore (në bashkërendim me Policinë e Shtetit), nën konceptin e **Smart Cities**.

Masa 15. Rishikimi i rolit dhe përgjegjësisë të policisë bashkiake

Masat kyçe do të lidhen me rishikimin e ligjit për Policinë Bashkiake, i cili do të mundësojë kërkesa dhe standarde më të larta për këto struktura në funksion të sigurisë publike, si dhe përmirësimin e kuadrit rregullator dhe fuqizimin e bashkëpunimit të strukturave të Policisë Bashkiake me strukturat e Policisë së Shtetit.

Masa 16. Konsolidimi i strukturave të Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike

Kjo masë synon unifikimin nëpërmjet hartimit të akteve ligjore dhe nënligjore të strukturës së KVSP-ve. Me hartimin e këtyre akteve, do të mundësohet krijimi i një baze ligjore për organizimin dhe funksionimin e Këshillave të Sigurisë në mënyrë efektive, me qëllim konsolidimin e kësaj strukture në nivel vendor.

Në këtë kuadër do të realizohet:

- Ngritja dhe fuqizimi i kapaciteteve të Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike;
- Përmirësimi i kuadrit ligjor të funksionimit të Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike, në mënyrë që të garantohet pjesëmarrja e të gjithë aktorëve institucionalë;
- Përmirësimi i kuadrit rregullator të funksionimit të brendshëm të Këshillave Vendorë të Sigurisë Publike;
- Themelimi i rrjetit kombëtar të KVSP-ve dhe i një strukture të përhershme koordinuese të tyre;
- Trajnimi i pjesëmarrësve të KVSP-ve mbi çështje të sigurisë në komunitet, si dhuna në familje, kriminaliteti, siguria në shkollë, përdorimi i lëndëve narkotike;
- Përmirësimi i koordinimit mes KVSP-ve dhe strukturave të tjera lokale, përgjegjëse për menaxhimin e krizave, përfshirë katastrofat natyrore dhe kërcënimet për shëndetin publik (pandemitë), nëpërmjet hartimit të planeve të përbashkëta lokale;
- Rritja e pjesëmarrjes dhe aktivizimit qytetar në KVSP nëpërmjet ndërmarrjes së fushatave të informimit dhe ndërgjegjësimit nga KVSP-të, lidhur me rreziqet e sigurisë në komunitet dhe informimin e publikut mbi rolin e të gjithë aktorëve lokalë institucionalë.

Masa 17. Rishikim i akteve ligjore për përmirësimin e detyrave të administratorëve të njësisve administrative, hapjen e zyrave dhe shërbim të përhershëm të policisë në çdo bashki dhe njësi administrative

Kjo masë synon përmirësimin e kuadrit ligjor me qëllim përmirësimin e detyrave të administratorëve të njësisve administrative, si dhe krijimin e kushteve më të mira duke përdorur fonde nga donatorë dhe partnerë të tjerë, me qëllim ngritjen e kapaciteteve dhe ofrimin e pajisjeve logjistike për përmbushjen e detyrave.

POLITIKA 3 - REFORMIMI I SHËRBIMIT POLICOR DHE RRIJTJA E KAPACITETEVE PËR SIGURINË NË KOMUNITET

Zbatimi i Strategjisë së Sigurisë në Komunitet kërkon ndërmarrjen e hapave të mëtejshëm në lidhje me reformimin e shërbimit policor, përmirësim organizativ dhe të kulturës së punës së vetë Policisë së Shtetit, në mënyrë që një grup vlerash thelbësore të udhëheqin mënyrën e ofrimit të shërbimit ndaj komunitetit dhe të bëhen promotor i rritjes së standardeve të punës.

Përmirësimi organizativ përfshin integrimin e filozofisë së sigurisë në komunitet në veprimtarinë e Policisë së Shtetit, në misionin, politikat, planifikimin dhe procedurat, vlerësimin e performancës, trajnimin, praktikën e rekrutimit dhe zhvillimit të karrierës, në sistemet dhe metodat e sigurisë që përcaktojnë kulturën organizative dhe veprimtarinë e saj.

Përmirësimi organizativ synohet të arrihet edhe nëpërmjet krijimit të strukturave të specializuara të implementimit dhe integritit të kësaj strategjie në veprimtarinë e gjithë shërbimeve policore. Në fokus do të jetë rishikimi i funksioneve, përmirësimi i strukturave dhe përmirësimi i kushteve të punës dhe mirëqenies së punonjësve të policisë si në aspektin logjistik, infrastrukturës, po ashtu dhe ngritjes së kapaciteteve profesionale. Kjo politikë ka në fokus dy objektiva specifikë kryesorë:

Objektivi specifik 3.1. Përmirësimi i strukturave në shërbim të komunitetit dhe krijimi i një strukture të posaçme të dedikuar për policimin në komunitet

Objektivi specifik 3.2. Përmirësimi i kushteve të punës, performancës, kapaciteteve profesionale dhe motivimit të punonjësve të policisë

Objektivi specifik 3.1. Përmirësimi i strukturave në shërbim të komunitetit dhe krijimi i një strukture të posaçme të dedikuar për Policimin në Komunitet

Përmirësimi i strukturave të policimit në komunitet veçanërisht, përmirësimi i funksionit të ndihmës specialistit të policimit në komunitet NSPK/SPZ të zonës policore (pasi policim në komunitet kryejnë të gjitha strukturat e PSH) ka të bëjë me faktin që ky funksion të jetë i veçantë vetëm për policimin në komunitet (për kryerjen e aktiviteteve me fokus komunitetin dhe forcimin e bashkëpunimit me të gjithë aktorët e tjerë që operojnë në zonën policore), duke mos pasur më rol “represiv” siç funksionon aktualisht, ku ka edhe përgjegjësi të tjera si: kontrolle banesash, shoqërimi/ndalime personash, ndërhyrje dhe pjesëmarrje në operacione policore,

kapjen e personave në kërkim, kontrolle territori për kanabis etj. Gjithashtu bazuar në situatën aktuale të strukturës vendore organike të policimit në komunitet rezulton se në zonat rurale, numri i NSPK/SPZ-ve është i pamjaftueshëm për të mbuluar territorin dhe për të realizuar detyrat e përgjegjësitë funksionale, pra rrjedhimisht është e nevojshme të konsiderohet mundësia e rritjes së kapaciteteve të punonjësve të policimit në komunitet në zonat rurale, të paktën edhe me një punonjës shtesë brenda zonës policore (1 SPZ dhe një ndihmës i tij = patrullë policie), pasi në të gjitha zonat urbane funksionon patrulla e përgjithshme të policisë, ndërsa në zonat policore rurale nuk ka punonjës të patrullës së përgjithshme.

Si përfundim, përmirësimi i strukturave të policimit në komunitet synon:

- Funksion/strukturë të veçantë vetëm për policimin në komunitet;
- Rritjen e kapaciteteve të punonjësve të policimit në komunitet në zonat rurale.

Gjithashtu, do të nevojitet përcaktimi i objektivave afatshkurtër për njësitë e vetëqeversijes vendore për miratimin e strukturës, përcaktimin e detyrave dhe përgjegjësi, si dhe përcaktimin e një buxheti për Këshillat Vendorë të Sigurisë Publike.

Analiza e situatës dhe sfidat

Aktualisht në strukturat vendore të PK ushtrohen funksionet e NSPK/SPZ të zonës policore dhe NSPK/SPZ për edukimin dhe punën me të rinjtë.

Sa i përket funksionit organik të NSPK/SPZ për edukimin dhe punën me të rinjtë është e nevojshme të shtohet si funksion edhe në komisarariatet e tjera të policisë, duke vlerësuar edukimin me të rinjtë si një element kyç për parandalimin, ndërsa për funksionin organik të NSPK/SPZ të zonës policore është e domosdoshme që funksioni të jetë i veçantë vetëm për policimin në komunitet (për kryerjen e aktiviteteve me fokus komunitetin dhe bashkëpunimin me të gjithë aktorët e tjerë në zonën policore) dhe jo siç funksionin aktualisht, ku ka edhe përgjegjësi të karakterit represiv si: kontrolle banesash, shoqërime/ndalime personash, ndërhyrje dhe pjesëmarrje në operacione policore, kapja e personave në kërkim, kontrolle për kanabis etj.

Krahas strukturave të Policisë së Shtetit për shërbimin ndaj komunitetit, në territor janë edhe shumë aktorë/struktura të tjera shtetërore dhe jo vetëm, të cilat kërkojnë përmirësim dhe fuqizim të tyre për realizimin sa më mirë të përgjegjësi dhe detyrimeve që kanë ndaj komunitetit, pa përjashtuar përfshirjen edhe të organizatave joqeveritare dhe komunitetet fetare që operojnë në territor.

Treguesit kryesorë të performancës:

- Zhvillimi i takimeve në zonë;
- Kryerja e aktiviteteve;
- Informacione për KVSP;
- Ankesa, problematika të paraqitura;
- Raste për trajtim;
- Kontrolle në zonën policore;
- Raste për parandalimin e veprave penale;

Indikatorë të matshëm:

- Numri i takimeve në zonë,
- Numri i aktiviteteve;
- Numri i informacioneve për KSVP;
- Numri i ankesave, problemeve, konflikteve;
- Numri i rasteve të trajtuara;
- Numri i problemeve të zgjidhura;
- Numri i kontrolleve në zonën policore;
- Numri i rasteve në parandalimin e veprave penale;
- Numri i shkeljeve/sjelljeve antishoqërore, etj.

Rezultate të pritshme:

- Rritja e kapaciteteve të punonjësve në zonat rurale;
- Punonjës profesional të PK;
- Logjistikë dhe teknologji cilësore për PK;
- Rritja e numrit të kontrolleve në zonën policore;
- Rritja e numrit të takimeve me komunitetin;
- Rritja e numrit të referimeve në KSVP;
- Rritja e numrit të rasteve të trajtuara e zgjidhura nga KSVP;
- Ulja e numrit të ankesave, konflikteve dhe problematikave që shqetësojnë komunitetin, etj.

Masa 18. Fuqizimi i burimeve njerëzore

Masat do të lidhen me ofrimin e sigurisë në komunitet nëpërmjet fuqizimit të burimeve njerëzore të Policisë së Shtetit në funksion të policimit në komunitet. Krijimi i një strukture të dedikuar për policimin në Komunitet, përmirësimi dhe shtrirja e plotë e funksionimit të Zonave Policore, si dhe implementimi i ndryshimeve të funksioneve të reja të NSPK-ve dhe strukturave të tjera të ZP-ve.

Orientimi për zgjidhjen e problemeve të sigurisë në komunitet kërkon një vëmendje të veçantë në aftësitë analitike dhe menaxhimin e sistemeve nga ekspertët për të marrë mbështetjen më të vlefshme të informacionit. Në fokus do të jetë dhe përmirësimi i vazhdueshëm i strukturave të sektorit të planifikimit, monitorimit dhe analizës strategjike në çdo Drejtori Vendore të Policisë dhe në nivel qendror.

Roli i oficerëve të sigurisë në shkolla do të rishikohet me rigozitet për të siguruar uniformitetin e rolit dhe përgjegjësi në të gjithë Shqipërinë dhe për të siguruar arritjen e praktikave më të mira.

PSH do të rekrutojë, trajnojë dhe caktojë oficerë të përkushtuar dhe me integritet të policimit në komunitet në zonat policore duke i vendosur kështu oficerët e policisë më pranë qytetarëve dhe komuniteteve. Kjo do të përmirësojë prezencën e policisë dhe aksesin e qytetarëve në shërbimet e policisë dhe të sigurojë që çështjet lokale trajtohen në partneritet.

PSH do të angazohet të caktojë personel me formimin e duhur profesional në strukturat e policimit në komunitet dhe të ofrojë trajnime dhe mbështetje për të siguruar forcimin e kapaciteteve të punonjësve, si dhe qëndrueshmërinë e tyre.

PSH do të sigurojë që rekrutimi, përzgjedhja dhe caktimi i personelit për Sektorin e Planifikimit strategjik, Analizës dhe Monitorimit të vlerësohet me prioritet për zhvillimin organizativ dhe për të zvogëluar largimin nga detyra dhe rishpërndarjen e punonjësve, duke siguruar që personeli është profesionalisht i aftë të ofrojë performancën dhe analizën e duhur që kërkohet, me qëllim përmirësimin dhe ofrimin e zgjidhjeve të problemeve të sigurisë.

Masa 19. Rritja e kapaciteteve

Kjo masë synohet të realizohet nëpërmjet rritjes së kapaciteteve të punonjësve, duke ofruar trajnim dhe kualifikime me fokus përmirësimin e kapaciteteve profesionale të punonjësve të zonës policore në Akademisë së Sigurisë. Gjithashtu, marrjen e masave të ndryshme të lidhura me trajnimin e punonjësve të policisë në funksione dhe detyra të ndryshme, si dhe përmirësimin e kurrikulave e ofrimin e trajnimeve periodike për NSPK, patrullën e përgjithshme dhe aktorëve relevantë në ruajtjen e rendit dhe sigurisë.

Zhvillimi i trajnimeve të përbashkëta midis punonjësve të policisë dhe aktorëve të tjerë shtetërorë e privatë që operojnë në “zonën policore”, me fokus ndarjen/ marrjen e përgjegjësi / detyrimeve ligjore që ka secili në fushën e sigurisë publike, por edhe për rritjen e bashkëpunimit e ndëveprimin për parandalimin e veprimtarisë kriminale, paligjshmërisë dhe sjelljeve antishoqërore në territor, konstatimin, evidentimin dhe ndëshkimin e tyre konform akteve ligjore në fuqi.

Objektivi specifik 3.2. Përmirësimi i kushteve të punës, performancës dhe motivimit të punonjësve të policisë

Në fokus do të jenë masat që do të përmirësojnë përgjegjshmërinë, kontrollin dhe performancën e punonjësve të Policisë së Shtetit në nivel qendror dhe vendor. Masat të cilat do të përmirësojnë rekrutimin, zhvillimin dhe karrierën (përfshirë masat për angazhimin e grave apo grupeve minoritare), si dhe masa të cilat garantojnë cilësinë e kushteve të punës dhe mirëqenien e punonjësve të lidhura me infrastrukturën, pajisjet, mjetet, uniformën, teknologjinë, etj.

Analiza e situatës dhe sfidat

Aktualisht strukturat vendore të PK janë të organizuara mbi bazën e “Zonës Policore”, të ndara në zona policore urbane dhe zona policore rurale.

Kryesisht, kushtet e punës në zonat urbane vlerësohen të mira, ndërsa në zonat rurale ka nevojë për krijimin e ambienteve të punës për punonjësit e policisë të “Zonës Policore”, si dhe përmirësimin e kushteve në ato ambiente ekzistuese, duke marrë masa të plota për kompletimin e zyrave të punës me infrastrukturën e nevojshme për punë dhe për pritjen e qytetarëve si; tavolina, karrike, kompjuterë, printer, linjë interneti, pajisje për ngrohje/ftohje etj.

Përmirësimi i kushteve të punës dhe motivimi për punonjësit e policisë të “Zonës Policore”, si dhe kompletimi i tyre me automjet për lëvizje dhe pajisje policie, vlerësohet i rëndësishëm, pasi do bëjë të mundur shfrytëzimin në mënyrë eficiente të kohës së punës në zonën policore, ndjekjen më nga afër të problematikave dhe shqetësimeve të komunitetit, si dhe parandalimin në kohë të ngjarjeve të mundshme apo veprave penale.

Treguesit kryesorë të performancës:

- Zyra të reja të hapura në zonën policore;
- Zyra policore të rikonstruara;
- Zyra policore të pajisura me infrastrukturën e duhur për punë.

Indikatorë të matshëm:

- Numri i hapjes së zyrave të reja në zonën policore,
- Numri i zyrave policore të rikonstruara;
- Numri i zyrave policore të pajisura me infrastrukturë për punë.

Rezultate të pritshme:

- Ambiente të reja/rikonstruara pune/zyra policore;
- Logjistikë dhe teknologji cilësore për zyrat policore;
- Reduktimi i kohës për trajtimin e problemeve;
- Rritja e numrit të takimeve me komunitetin;
- Rritja e cilësisë së shërbimeve ndaj publikut;
- Rritja e numrit të referimeve në KSVP apo prokurori;
- Rritja e numrit të raste të trajtuara e zgjidhura nga KSVP, etj.

Ky objektivi synohet të arrihet nëpërmjet përbushjes së masave të mëposhtme:

Masa 20. Krijimi i zyrave të reja në zonat policore urbane dhe rurale

Kjo masë do të realizohet nëpërmjet bashkëpunimit me drejtuesit e pushtetit vendor dhe të institucioneve të tjera shtetërore, me qëllim gjetjen e ambienteve sa më të përshtatshme të cilat mund të përdoren nga punonjësit e “Zonës policore” kryesisht nga punonjësit e policimit në komunitet. Këto ambiente/zyra duhen të jenë sa më afër qendrave të njësive administrative që bëjnë të mundur ofrimin e lehtësirave për qytetarët dhe të qenurit më të aksesueshme për ta.

Masa 21. Rikonstruksioni i zyrave ekzistuese në zonat policore urbane dhe rurale

Drejtuesit e strukturave vendore të PSH duhet të kryejnë vlerësimin e ambienteve/zyrave aktuale të shërbimit policor pranë njësive administrative në zonat urbane dhe rurale, me qëllim evidentimin e gjendjes së tyre aktuale, përcaktimin e zyrave që kanë nevojë për rikonstruksion dhe planifikimin/buthtimin e marrjen e masave për rikonstruksionin e tyre, duke shfrytëzuar burimet financiare e materiale që disponojnë, si dhe duke bashkëpunuar ngushtësisht me të gjithë aktorët e tjerë që operojnë në juridiksionin territorial të njësisë policore.

Masa 22. Kompletimi me infrastrukturë për punë i zyrave në zonat policore urbane dhe rurale, me uniformë dinjitoze dhe mjete e pajisje policie

Drejtuesit e strukturave vendore të PSH duhet të kryejnë vlerësimin e ambienteve/zyrave aktuale të shërbimit policor pranë njësive administrative në zonat urbane dhe rurale dhe të atyre të hapura të reja, duke evidentuar nevojat që këto zyra kanë për t'u bërë funksionale dhe me parametra të pranueshëm pune. Mbi bazën e nevojave do të merren edhe masat përkatëse për kompletimin dhe pajisjen e tyre me infrastrukturën e nevojshme për punë (tavolina, karrike, kompjuter, printer, internet, kasafortë, raftë, pajisje ngrohje/ftohje, etj), për pritjen e qytetarëve dhe trajtimin e shqetësimeve e problematikave të tyre, si dhe shfrytëzimin me efektivitet të kohës së punës, duke shmangur sorollatjet e qytetarëve dhe lëvizjet boshe të NSPK/SPZ-ve nga zona në njësinë policore e anasjelltas. Për këtë qëllim, duhen shfrytëzuar burimet financiare e materiale që kanë strukturat vendore të policisë, por edhe duke bashkëpunuar ngushtësisht me të gjithë aktorët e tjerë që operojnë në juridiksionin territorial të njësisë policore.

Masa 23. Motivimi i punonjësve të policisë të zonës policore

Kjo masë do të realizohet nëpërmjet rishikimit të mundësive për rritjen e pagave për punonjësit e policisë, nëpërmjet propozimeve dhe diferencimeve të pagave mes strukturave e funksioneve të ndryshme që janë pjesë e “zonës policore”.

Gjithashtu, vlerësohen shumë të rëndësishëm ndërmarrja e hapave të mëposhtëm, për motivimin e punonjësve të zonës policore, e në veçanti të punonjësve të policimit në komunitet:

- Dhënia e gradës “Inspektor i parë” për ndihmës specialistët e policimit në komunitet NSPK/SPZ, bazuar në Ligjin për Policinë e Shtetit;
- Pagesa e orëve suplementare të kryera nga punonjësit e policimit në komunitet mbi kohën normale të punës;
- Vendosja e një shenje të veçantë dalluese për punonjësit e policimit në komunitet NSPK/SPZ, dhe pajisja me uniforma të reja policore, duke i dhënë një paraqitje dinjitoze këtyre punonjësve përballë komunitetit/publikut;
- Kompletimi i punonjësve të policisë të zonës policore me automjete shërbimi (kryesisht në zonat rurale) do të motivonte dhe lehtësonte realizimin e detyrave funksionale.

PJESA III- ZBATIMI, PËRGJEGJËSIA E INSTITUCIONEVE, LLOGARIDHËNIA, RAPORTIMI DHE MONITORIMI

3.1 PËRGJEGJËSIA E INSTITUCIONEVE

Insitucionet përgjegjëse për zbatimin e Strategjisë në Komunitet dhe Planin e Veprimit

- Ministria e Brendshme;
- Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit;
- Agjencia për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore;
- Ministria e Arsimit, Sporteve dhe Rinisë;
- Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale;
- Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë;
- Këshillat Vendorë të Sigurisë Publike;
- Prokuroria e Përgjithshme;
- Qendra për Ektremizimin e Dhunshëm;
- Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare.

Pushteti vendor

- Prefektët e Qarqeve;
- Kryetarët e Këshillave të Qarqeve;
- Kryetarët e Bashkive;
- Drejtoritë Arsimore Rajonale, Universitetet dhe Shkollat e të gjitha niveleve;
- Shoqata të ndryshme në Shqipëri në mbrojtje të të drejtave të njeriut, gruas, fëmijëve, minoriteteve dhe komuniteteve;
- OJF-të me aktivitet në këtë fushë në Shqipëri;
- Media kombëtare dhe lokale, si dhe çdo grup apo individ i interesuar etj.

3.2 LLOGARIDHËNIA, RAPORTIMI DHE MONITORIMI

Përfaqsa dhe rishikimi i dokumentit strategjik do të jetë sipas kërkesave të VKM nr. 290, datë 11.4.2020, “ Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të sistemit informatik të planifikimit të integruar (SIPI/IPSIS), për të siguruar përputhshmërinë me Sistemin IPSIS”.

Llogaridhënia

Procesi i llogaridhënies, monitorimit dhe analizës vlerësuese do të bëhet nga strukturat koordinuese si më poshtë:

- **Komiteti Ndërinstitucional i Strategjisë së Sigurisë në Komunitet;**

- **Koordinatori Kombëtar për çështjet e sigurisë**, i cili mbështetet nga Sekretariati Teknik për ndjekjen e zbatimit të politikave dhe objektivave të përcaktuar.

Monitorimi periodik

Krahas zbatimit të masave të përcaktuara në Strategji dhe Planin e Veprimit, monitorimi i vazhdueshëm i strukturave të angazhuara për përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga këto dokumente konsiderohet i nevojshëm për të analizuar gjendjen reale gjatë zbatimit të tyre dhe për të mbikëqyrur implementimin periodik, me qëllim përmbushjen e tyre në mënyrë sa më efektive.

Monitorimi dhe vlerësimi i punës së autoriteteve që kanë detyrime për zbatimin e Strategjisë së Sigurisë në Komunitet do të shërbejë për të ndjekur ecurinë e strategjisë, për të vlerësuar shkallën e realizimit të politikave, objektivave të saj dhe përmbushjes së masave dhe aktiviteteve.

Monitorimi dhe vlerësimi do të shtrihet në të gjitha institucionet përgjegjëse të ngarkuara me zbatimin e objektivave të përcaktuara në këtë Strategji dhe Planin e saj të Veprimit.

Raportimi

Të gjithë institucionet të ngarkuara me zbatimin e Strategjisë së Sigurisë në Komunitet do të hartojnë raporte të unifikuara 6-mujore në zbatim të detyrimeve të përcaktuara në Planin e Veprimit në zbatim të Strategjisë, si dhe do të hedhin të dhëna në sistemin IPSIS. Ministrinë e linjës dhe të gjithë institucionet e tjera do të jenë përgjegjëse për zbatimin e masave dhe aktiviteteve të përcaktuara në Strategji dhe Plan Veprim dhe do të raportojnë në lidhje me to sipas detyrimeve respektive në bazë 6-mujore.

Strukturat e angazhuara nga Drejtoria e Policisë së Shtetit si Departamenti i Rendit Publik, Departamenti për Kufirin dhe Migracionin, Departamenti i Sigurisë Rrugore dhe Departamenti i Policisë Kriminale, Akademia e Sigurisë do të hartojnë raporte të integruara 6-mujore, si dhe analiza në zbatim të masave të parashikuara në Planin e Veprimit.

Ministria e Brendshme do të jetë institucioni lider, i cili do të mbledhë, përpunojë dhe analizojë raportet periodike që do të përcillen nga të gjitha institucionet e ngarkuara në përmbushje të objektivave dhe masave përkatëse.

Buxheti

Efektet financiare përllogariten nga çdo institucion bazuar në implementimin e aktiviteteve të masave përkatëse që janë të parashikuara në Planin e Veprimit të kësaj Strategjie. Efektet financiare përballohen nga buxhetet respektive vjetore të institucioneve të ngarkuara me zbatimin e Strategjisë dhe Planit të Veprimit, në mënyrë të detajuar.